

“הורה צריך להיות מודל לחיקוי”
יונית טרנר

הקלפי מלחמה

החופש הגדול הוא תמיד הורמנות טובה לברק בית ולהרחבת שעות הבילוי עם הצאצאים. הורים רבים רואים בטיפול בילדיהם משרה ב', עבודה נוס' (54) מנס ציונה, מאמנת המתמחה ביחסי הורים-ילדים. טרנר יצרה בשנה האחרונה את קלפי ה'turn point'. "יצרתי קלפי מסר ואסוציאציה, שמקלפים את החומות המגוננות על הילד", היא מסבירה, "וכך הקשיים הופכים ומינים. יצירת תקשורת עם הילדים היא משימה מורכבת בעידן המחשבים, הטלפונים הניידים והחשכנות במילים. הקלפים פותחים להורה פתח לעולמו הפנימי של הילד"

79 ציורים

בחפיסת הקלפים של טרנר יש 79 כר' טיסים, המייצגים מצבים מחיי היומיום של ילדים ונוער. הקלפים צבעוניים, ללא פירושים ומילים. "ההל מגיל שמונה אפשר להשתמש בקלפים לאימון הילד ולהעביר מסר", אומרת טרנר, "הילד פותח את הקלף, ואז שואלים אותו שאי' לות, אבל הוא זה שאחראי למצוא את הפיתרון המיטבי עבורו".

האם הורה יכול לאמן את ילדיו?

"זהו תפקידו. ההורים הם בעלי ההשפ' עה העצומה ביותר על ילדיהם ויש להם תפקיד מעבר לאספקת מזון וביגוד. הורה צריך להיות מודל לחיקוי, שהילד ירצה להתנהל כמוהו, לכן הוא צריך לשתות במידה סבירה, לשלוט בשפה שלו ובטח ובטח שבידיים שלו. ילדים אלימים לא נולדו כאלה, הם מחקים את הוריהם, ומי כאן האחראיות הגדולה של ההורה על עני' צוב התנהגות הילד".

לדברי טרנר, הורים נוטים לתלות את האשם בבית הספר, בנן, במורה ובט' לוויויה. בכל דבר אחר, מלבד בעצמם. "באימון אני מחזירה את האחריות להורים. הבאתם ילדים לעולם, קחו אחריות. אל' תצפו שמישהו אחר יעשה עבורכם את העבודה. אולי הבעיה בציונים הנמוכים אינה בעיה לימדית, אלא משהו רגשי? אולי הילד לא מקבל מספיק תשומת לב? הגיע אליי נער בן 12 לטיפול שאמר לי בלי למצמץ, 'אני פה כי לאמא שלי אין זמן לדבר איתי, אז היא השלמת לך'. הודי' עזעתי. אני לא מוכנה להיות עלה התאנה של ההורים ולתקן עבורם את הילד".

הקלפים יכולים לסייע בזהויה בעיות ספציפיות? "יש קלף שבו רואים בני נוער יושבים

יונית טרנר מנס ציונה יצרה קלפי מסרים, שפותרים ערוצי תקשורת בין הורים לילדים, משמשים ככלי של אימון ובימי המלחמה יכולים לסייע בהפגת חרדות. • "אל תלחצו כשהילד מספר על החרדות שלו. חבקו אותו, תהיו חזקים בשבילו"

לימור ניסני-שושני ✖ צילומים: אבי מועלם

תלחצו כשהילד מספר על החרדות שלו. חבקו אותו, תהיו חזקים בשבילו, ואתם, כהורים, תתמודדו עם החרדות שלכם בחרר השינה".

כסיום יום עבודתה מתפנה טרנר למ' שפחה שלה. טרנר, גרושה שחיה כיום בווגיות, מגדלת שלושה ילדים, בת 14, בת 10 ובן שמונה. "אנחנו גרים ביחד בה' רמוניה של משפחה משולבת כבר שלוש שנים", היא מספרת, "זה עובר נפלא בעי' קר בגלל ההכנה הטובה שעשינו. לפני המעבר למגורים משותפים ערכנו הרבה בילויים משפחתיים והתגבשו. וכמוכן שהן מודעות לכוח של הקלפים ומשתמר שות בהן בעת הצורך".

איך את בתור אמא, לא כמאמנת, מוד' ברת על המלחמה?

"אני משרתת ביטחון ותחושה שיש על מי לסמוך. הבנות שלי שואלות כל הזמן אם ישראל עושה הכל בשביל לגמור עם זה פעם אחת ולתמיד. הן ילדות מאוד אמיצות, מאוד בטוחות בצבא ובעם יש' ראל. הקטנה כבר רוצה להתגייס ולהיכנס לעזה. לפני שבע שנים היינו במונטריאול, והתאכסנו במלון שהיתה בו מעלית שיר' דה מהלובי אל העיר התחתית של מונט' ריאול, והן היו נפעמות מזה שבלי לצאת מהמלון הן יכולות להגיע לעיר התחתית. עכשיו הן קישרו את זה למנהרות בעזה. הן הביעו תמיחה איך בישראל לא הבינו שב' עזה בונים מנהרות. בני הבכורה שלה שביא הרצינות, 'איפה שמו את כל החול?' יש להן חשיבה רגישה ורציונלית יחד".

לחשוך את הסוד

טרנר, בתו של רואה החשבון אליעזר טרנר ז"ל, הלכה בעקבותיו ולמדה חש' בונאות ומנהל עסקים. היא עברה אצל אביה ולאחר מכן באגף החשב הכללי במשרד האוצר. בהמשך עברה לשירות בתי הסוהר, שם הקימה את מערך תש' לומי הגמלאות. עם פרישתה למדה אימון באוניברסיטת בר אילן, שם קיבלה כלים להתמודד עם היותה ילדה מאומצת. "גולדתי כבאר שבע ואומצתי בגיל חצי שנה. כבת להורים ניצולי שואה זה היה טאבו לדבר עם הנושא. התוודעתי לסוד

טיפים להורים במצב לחימה:

- שחקו עם הילדים, והרבה. משחקי קופסא כמו סולמות ותבלים, דמקה, מונג' פול ואפילו פנטומימה.
- אל תתנו להם לראות חישות, כמו את הטלוויזיה והציעו להם לשחק. גם למתבגרים כדאי להגביל את זמן הצפייה ולא לתת להם לראות תמונות קשות.
- הורים לילדים קטנים – תנו להם לצייר, והרבה. שיביעו בציור את החששות והפחדים. שיציירו את מה שרצו לעשות בחופש הגדול ואי אפשר בגלל המצב, ואולי (לא להבטיח) ניתן יהיה לעשות בהמשך.
- אל תסתירו כלום, ואפשרו להם להוציא כמה שיותר מהלחץ.
- פנו את הזמן בשעה שמונה בערב להיות עם הילד, כי גם בעשר בלילה יהיו אותן פרשנויות בטלוויזיה.
- כשאתם עם הילד, תהיו כולכם שלו. לשחק איתו ותוך כדי כך לצפות בט' לוויויה – זה לא נחשב.

"באימון אני מחזירה את האחריות להורים. הבאתם ילדים לעולם, קחו אחריות. אל' תצפו שמישהו אחר יעשה עבורכם את העבודה. אולי הבעיה בציונים הנמוכים אינה בעיה לימדית, אלא משהו רגשי?"

רק בבית הספר היסודי, כשהמורה חשפה אותו בפני כל התלמידים. מילדה מקובלת ואהודה הפכתי בן רגע למוחרמת וסבלתי מהצקות. הוריי ניסו לנחם אותי כשאמ' רו לי שבחרו בי, אבל עד היום לא נתפס בעיניי איך אישה יכולה להיכנס לבית החולים עם תינוק בבטנה ולצאת לברה. המנחה שלי בלימודי האימון שיקפה לי במרוק את השינוי שחל בי, וכיוונה אותי אל החיבור בין הורים לילדים, בין עולם האימון לבין אלה שלא מודעים לו".

העיסוק בנושא הוא סוג של סגירת מעגל עבורך?

"אינן סגירת מעגל באימון, זה פצע פתוח שלומרים להיות איתו עם הזמן. אימון נולד מפעמים אין; האישה לא יכולה ללדת ולילד אין משפחה, אבל משני המי' נוסים יכול לצאת פלוס גדול. אבל נכון, אני יכולה להבין את המאומצים יותר מהורה אחר כי הייתי שם, במקומות שהם חווים. גדלתי בבית של ניצולי שואה, שאי אפשר היה לשאול בו שאלות, בשונה מהי' בית שהקמתי, שהוא פתוח, מאפשר ומעור' רד לדבר על הכל מגיל צעיר".

כשאת מאמנת הורים שאימצו ילדים, ההזדהות עוזרת או מפריעה?

"כשאני מאמנת אני לא מודהה. אני נשארת נאמנה למקצועיות שלי. היתרון של אימון הוא בתהליך קבלת ההחלטה לפני האימון. אדם שכל חלומה הוא להפוך להורה, רואה לעתים את התה' ליד דרך משקפיים ורודות מדי. לעיתים גם להפוך, החששות גדולים והתחושה היא שלא אוכל להתחבר לילד שהוא לא שלי. תהליך האימון מחזיר למציאות. לאמץ ילד זה תהליך שיש להיכנס אליו עם לב פתוח אבל גם עם עיניים פקוחות".

למה הורים לא מספיקים או דוחים את הסיפור? "חלקם מתביישים או מפחדים שזה יצור טראומה. ההורים שלי התביישו, אבל השמירה על הסוד גוזלת אנרגיה – מי כן יודע? למי סיפרת? שלא יפ' לוט בטעות ליד הילד. כבר היה מקרה שנגננת פלטה ליד ילד בן חמש שהוא מאומץ. הסוד, הבושה, ההיחשפות, גר' דמים להורים מאמצים להתכנס בתוך עצמם ולא לבקש עזרה. במיוחד בגיל המש'ש, כאשר הילד מתחיל להבין ולשאל שאלות וההורה מתקשה במתן התשובות. הורה שמספק תשובות 'מגמ' גמות' יכול לגרום לילד להשתתק, לה' צטער ולא לשאול יותר, להבין בטעות ששגה, ואז נפגמת התקשורת הפתוחה איתו – דבר שכל הורה מאמץ עובר קשה כדי שתהיה. ילד מאומץ מתפש ביטחון, שייכות ואהבה. שום דבר חומרי לא יכול לפצות אותו על הזמן בבית היל' דים. אנחנו רוצים לדעת שלעולם לא יוותרו עלינו שוב, שההורים שלנו תמיד ביולוגיים אין ספק בנושא הזה. חשוב לי שילד מאומץ לא ייתפס כילד מסכן או אומלל. ילד מאומץ הוא לא סוג ב'. זה נכון שחוינו נטישה ולא קל לנו, אבל רחמים לא יפתרו את הקשיים".

ב'22.8 צפויה להיפתח סרנה המיועדת לתקשורת הורים-ילדים, לקראת החורה לבית הספר.